

BỘ VĂN HOÁ
Số: 05-VH-TV

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 21 tháng 2 năm 1964

THÔNG TƯ

CỦA BỘ TRƯỞNG BỘ VĂN HOÁ SỐ 05/VH-TV
NGÀY 21 THÁNG 2 NĂM 1964 VỀ VIỆC BẢO VỆ SÁCH VÀ
TÀI LIỆU CHỮ HÁN, CHỮ NÔM
BỘ TRƯỞNG BỘ VĂN HOÁ

Kính gửi: - Các Ủy ban hành chính tỉnh và thành phố

- Các Sở, Ty Văn hoá- Thông tin

Ngày 31-12-1962, Bộ văn hoá đã ra Thông tư số 1138/VH/TT giao cho các Ty và Sở Văn hoá
- Thông tin tổ chức việc quản lý sách và tài liệu bằng chữ Hán và chữ Nôm.

Mới đây Phủ thủ tướng lại có Chỉ thị số 177/TTg ngày 13-12-1963 yêu cầu các Ủy ban hành
chính tỉnh và thành phố xúc tiến gấp công tác này để có thể hoàn thành trong những tháng
đầu năm nay.

Sau khi đã trao đổi với các cơ quan hữu quan thuộc Bộ và thuộc Ủy ban Khoa học Nhà nước,
Bộ Văn hoá hướng dẫn việc thi hành chỉ thị của Phủ Thủ tướng như sau:

I. MỤC ĐÍCH VÀ Ý NGHĨA VIỆC BẢO VỆ SÁCH VÀ TÀI LIỆU BẰNG CHỮ HÁN, CHỮ NÔM

Sách và những tài liệu bằng chữ Hán, chữ Nôm của các đời trước để lại là những di vật phản
ánh trực tiếp nền văn minh mà nhân dân ta đã đạt tới qua các thời đại lịch sử.

Trong 80 năm đô hộ ta, đế quốc Pháp đã cướp mang đi nhiều những tài liệu quý ấy. Một số
đáng kể lại bị tổn thất trong thời kỳ kháng chiến và nhất là trong thời kỳ cải cách ruộng đất.
Đối với số may mắn còn giữ được đến nay, nếu những hành động huỷ hoại và sử dụng không

hợp lý đã được nêu lên trong chỉ thị của Phủ thủ tướng không được chấm dứt thì chẳng bao lâu nữa những tài liệu này sẽ mất hết. Cho nên việc bảo vệ những sách và tài liệu bằng chữ Hán, chữ Nôm được đặt ra một cách cấp thiết, nhằm phục vụ công tác nghiên cứu của các ngành khoa học đồng thời bảo tồn những truyền thống tốt đẹp của dân tộc, kế thừa những yếu tố tích cực của nền văn hoá cũ và góp phần vào việc xây dựng nền văn hoá mới.

II. NHỮNG SÁCH VÀ TÀI LIỆU CẦN ĐƯỢC BẢO VỆ

Tất cả những sách và tài liệu bằng chữ Hán, chữ Nôm nói dưới đây viết tay, in hoạt tự, in bản khắc, vẽ không phân biệt là của tư nhân hay là của các tập thể (họ, tộc, phe giáp, phường hội, đoàn thể, đơn vị hành chính), nếu xét có giá trị về mặt lịch sử hoặc văn hoá, đều được Nhà nước bảo vệ theo quy định của chỉ thị của Phủ Thủ tướng.

1. Tài liệu về văn học, nghệ thuật, khoa học, lịch sử:

- Các tập thơ, văn, phú, truyền kỳ, ký sự, câu đối, văn sách, kinh nghĩa.
- Các tập ghi chép về văn học dân gian: tục ngữ, ca dao, hò vè, sơn ca, trường ca, chuyện cổ tích, tiểu lâm, câu đối, v.v..
- Các bản chèo, tuồng.
- Các bộ sử, thông sử, dã sử, truyện ký, địa chí, xã chí v.v..
- Các bộ luật lệ, điều lệ, công văn tập, khoa bảng lục.
- Các tập chế, chiếu, biểu, sớ, tấu.
- Các hương phả, thế phả, tộc phả, gia phả, gia lễ, thần phả, thần tích.
- Các bản văn bia.
- Các tập lịch, ngọc hạp...
- Các sách thuốc, sách phương thuật (lý, số, phong thủy, phù thủy).
- Các sách tôn giáo: kinh, khoá lễ, giảng bút, sách cúng, sách then, châu văn.
- Các truyền đơn, báo cáo, hịch văn.

2. Tài liệu về chế độ xã hội cũ:

- Các đình bạ, điền bạ, hương lệ, hương ước, các khoán ước, điều ước, phường hội.
- Các đơn từ, công văn, lệnh chỉ, trát sức, hồ sơ, biên bản, án kiện.

- Các giấy tờ về việc chia gia tài, về quân cấp ruộng công, đặt ruộng giỗ,v.v..
- Các loại biên lai, ví dụ biên lai thuế.
- Các bằng sắc cho người và cho thần.
- Các thư, thiệp.
- Các sách, sổ nhà buôn.

3. Tranh vẽ tài liệu in khắc:

- Các tranh dân gian: tranh làng Hồ, tranh in lại của những bích hoạ, các mẫu vẽ để in hay khắc.
- Các ấn triện.
- Các bản khắc in sách, tranh.
- Các hoành phi, liễn (bằng giấy, bằng gỗ), bút thiệp.
- Các bản địa đồ.

Danh sách kể trên đây chỉ có tính chất hướng dẫn. Nếu có những sách và tài liệu cũ khác không thuộc các loại nói trên đây mà xét thấy có giá trị về lịch sử hoặc văn hoá thì cần hỏi ý kiến Ty, Sở văn hoá hoặc Thư viện Quốc gia trung ương.

Các sách và tài liệu cần được bảo vệ không nhất thiết phải nguyên vẹn, nếu có bị rách nát, thiếu trang hoặc hoen ố cũng vẫn cần phải giữ.

Ngoài sách và tài liệu chữ Hán, chữ Nôm cần bảo vệ trên đây cũng phải nhắc đến các bia đá là những hiện vật rất cần cho công tác nghiên cứu lịch sử, nhất là lịch sử các địa phương. Vì vậy, theo tinh thần chỉ thị của Phủ Thủ tướng, Bộ Văn hoá đề nghị các Ủy ban chỉ thị cho các xã, thôn và nhân dân phải chú ý giữ gìn và bảo vệ những tấm bia đá hiện có ở các nơi, không để cho đập phá đi hoặc đem dùng vào việc khác dần dần làm mờ các chữ và hình khắc, như bắc cầu ao, làm đá đập lúa... Nếu cần thì chuyển vào một nơi như đình, chùa để bảo quản.

III. NỘI DUNG CÔNG TÁC BẢO VỆ

Nội dung công tác bảo vệ sách và tài liệu chữ Hán, chữ Nôm bao gồm những việc cụ thể như sau: